

BOEKBESPREKING

Practical Dental Porcelains by J. F. Hovestad, D. M. D. Uitgave: C. V. Mosby Company, St. Louis, 1924. 160 blz. met 121 afbeeldingen. Prijs geb. \$ 3.75.

Welke ook de vorderingen der tandheelkunde in het laatste decennium mogen zijn geweest, ten aanzien van de conserveerende tandheelkunde dient geconstateerd, dat de operatieve techniek en de restauratie-methoden geen ingrijpende veranderingen meer hebben ondergaan. De opvattingen omtrent caviteit-preparatie zijn vrijwel het stationaire stadium ingetreden, terwijl de lijst der vulmaterialen in haar samenstelling althans aan geen uitbreiding meer onderhevig schijnt.

Inzake de *waardeering* der materialen en derzelve techniek is de mutatie op de lijst wel van belang. Laten we de plastische materialen voor dit oogenblik buiten beschouwing en bepalen wij ons tot de vulling met gevormd materiaal, dan zien wij, dat de gegoten goudvulling niet allen de folie-goudvulling, doch ook de gebakken porseleinvulling sterk op den achtergrond heeft gedrongen. Uit een aesthetisch oogpunt heeft deze praevalentie van het gegoten goud, hetwelk ten slotte een opzichtig, zij het ook kleurbestendig materiaal is, tot bedenkelijke toepassingen geleid, waarmee de conserveerende tandheelkunde in haar aesthetische waarde danig is gecompromitteerd, dank zij wanstaltige aanwending in het zichtbare deel van het gebit, waar in de meeste gevallen een herstelling met porselein, technisch even goed mogelijk, oneindig mooiere, want minder zichtbare resultaten oplevert.

Dit principieel gemis aan streven naar de minst zichtbare restauraties, bij de keuze tusschen twee technisch vrijwel gelijkwaardige materialen strekt de tandheelkunde niet tot eer ¹⁾. Misschien echter, is het niet onmogelijk dat het betere deel harer beoefenaren te zijner tijd vatbaar wordt voor een indicatie-stelling, waarbij het ware aesthetische element meer doorslaggevend zal zijn.

¹⁾ Over den gouden-hulzen-zwendel zal ik het maar niet eens hebben.

In dit verband is de verschijning van het werk van *Hovestad* een heugelijk teeken en wellicht een symptoom dat een kentering in de tandheelkundige appreciaties niet tot de onmogelijkheden behoort. Wanneer er tegenwoordig van vullingen met gevormd materiaal sprake is, dan betreft het steeds de gegoten vulling. Voor het eerst sinds langen tijd verschijnt er een werk, dat bij uitsluiting van alle andere materialen de restauratie met porselein tot onderwerp heeft. Niet, dat de schrijver thans ook in de eenzijdigheid vervalt van de voorvechters der gegoten vulling, die voor alle gevallen deze techniek geschikt en geïndiceerd achten. In zijn voorwoord waarschuwt hij (terecht) tegen overdrijving:

„The operator who employs porcelain indiscriminately invites „disaster. The close student of dental materials will temper his enthusiasm for aesthetics with a more sound knowledge that in restorations on occlusal surfaces where opposing natural teeth are present, „the use of porcelain is extremely hazardous. He must never lose „sight of the relative advantages of gold and other filling materials.”

Ook in ander opzicht is de intrede van dit werk in de tandheelkundige wereld van betekenis en wel door de introductie van een methode, die beslist als een vooruitgang op het gebied der conserveerende tandheelkunde moeten worden opgevat: de z.g. Jacket kroon. Elders in dit nummer kan men een technische beschrijving van de werkwijze vinden. Deze *holle* porseleinen kroon maakt het mogelijk om met behoud eventueel van de pulpa en een groot deel van de tandsubstantie een resultaat te bereiken, dat in technisch, zoowel als in aesthetisch opzicht aan elke andere vervanging superieur is. Voorwaarde is een volkomen beheersching van de (high-fusing) porseleintechniek. Daaromtrent bevat het boek een gedetailleerde beschrijving, ook voor wat betreft het verkrijgen van de vereischte kleur. Ook de praeparatie van de kroon stelt hooge eischen aan de manueele vaardigheid en wordt van stap tot stap in finesses beschreven en rijkelijk door afbeeldingen, betreffende de diverse stadia van bewerking verduidelijkt.

Typeerend voor het werk is ook dat de volledige Jacket kroon, de uiterste consequentie feitelijk van de porselevulling, het Leit-motiv vormt. Hiermee begint de auteur, en alle andere — de partieele — restauraties sluiten zich hierbij aan en vloeien er als het ware uit voort. Hij gaat ten slotte nog verder en gebruikt de Jacket-kroon als brugpijler! Of hierbij de grenzen, door de eigenschappen van het materiaal gesteld, niet overschreden worden, vermag schrijver dezes

niet te beoordeelen. Het wil hem voorkomen, dat in deze materie beperking tot het absoluut-betrouwbare een eerste vereischte is om deze waarlijk belangrijke toevoeging aan het tandheelkundig kunnen, niet door overdrijving te schaden.

Interessant is ook de holle porseleinen kroon met geperforeerde platinabasis, waarbij de perforaties van de platinakap de verbinding tusschen deze en de porseleinbedekking bewerkstelligen.

Summa summarum acht ik dit werk een waardevolle aanwinst der tandheelkundige literatuur en de daarin uiteengezette nieuwe toepassingen der porselein-techniek een belangrijke vordering op het gebied der „conserveerende” tandheelkunde; ook al zijn zij niet bestemd om gemeen goed te worden in de doorsnee praktijk. Indien slechts een uitgelezen schare practici, die krachtens hun capaciteiten en werkkring de Jacket-kroon kunnen adopteeren en zich met de toepassing gaan bezig houden, dan zal dit ongetwijfeld aan een „veredeling” der tandheelkunde ten goede komen!

B.

Sammlung Meusser. Heft 17. Die Jacketkrone, ihre Herstellung und praktische Anwendung. Ein Leitfaden mit 34 Abbildungen von Dr. med. dent. et phil. Max Lewin. 86 blz. Prijs: ing. Mk. 4.50. Verlag von Hermann Meusser. Berlin. 1925.

Als bewijs van de belangstelling, waarmede de Jacket-kroon wordt bejegend, op grond van hare beteekenis voor een beoefening der tandheelkunde op hooger plan, mag deze introductie in de Deutsche literatuur gelden.

Blijkens het voorwoord verzocht de bekende uitgever den schrijver een Deutsche handleiding voor de vervaardiging van de Jacket-kroon samen te stellen.

De auteur, die zich meer op ceramisch gebied bewogen heeft, is er uitnemend in geslaagd om de te volgen procedure den lezer duidelijk voor oogen te stellen.

De illustraties zijn voor een groot deel ontleend aan het werk van Hovestad. Van de combinatie-mogelijkheden behandelt de schrijver aan het slot nog de Jacket-kroon met dummy, z.i. de eenige combinatie, die met succes kan worden uitgevoerd, mits de dummy niet te groote afmetingen behoeft. De ervaring van Amerikaansche collega's met brugwerk is niet gunstig.

Voor wie het alleen te doen is om de techniek van de Jacket-kroon zonder meer, is deze handleiding een goede raadgeefster.

B.

Local Anesthesia Simplified by John Jacob Posner, D.D.S. 114 blz.; 55 afbeeldingen. Uitgave: The C. V. Mosby Company, St. Louis. 1924. Prijs: geb. \$ 3.50.

Al moge de wetenschap internationaal zijn, de appreciatie harer vorderingen en practische toepassing overschrijdt niet overal even gemakkelijk de politieke, geografische of ethnografische grenzen.

Terwijl een vijftiental jaren geleden de plaatselijke verdooving op het West-Europeesche continent in de tandheekkundige praktijk reeds burgerrecht verkregen had en met name de Duitse literatuur ruimschoots gelegenheid gaf zich dienaangaande te oriënteren, zwoer men tot voor kort in de Angelsaksische landen nog bij narcose en analgesie.

Langzamerhand is men ook aan gene zijde van het zoute water zich bewust geworden van de merites der lokaal-anaesthesie, al zal vermoedelijk nog menig practicus volharden bij zijn beproefde, schoon naar onze begrippen toch niet onbedenkelijke lachgasmixtuur voor operatieve behandeling.

Om onder de aan hun praktijksmethodes reeds min of meer vastgegroeide werkers proselieten te winnen voor de toepassing van plaatselijke verdooving, door middel van een studieboek, is velerlei omzichtigheid gewenscht bij de verwerking van de stof. In de eerste plaats vooral niet meer theorie dan voor goed begrip van de vereischte manipulaties noodzakelijk is en verder de noodige aanwijzingen — kort maar krachtig — hoe deze gedaan moeten worden, zulks aan de hand van alle-twijfel-buitensluitende plaatjes. Dit zijn de middelen van des schrijvers practisch vernuft, waarmee hij het gestelde doel heeft willen bereiken. De basis van zijn werk ontleende hij aan het bekende leerboek van Dr. Guido Fischer, wien de eer toekomt tandheekkundig Amerika stormrijp te hebben gemaakt voor de lokaal-anesthesie.

Als beknopte leiddraad voor de injectie-techniek is het boek alleszins geslaagd. De auteur verstaat voortreffelijk de kunst om op eenvoudige manier precies te vertellen hoe het moet, wat blijkens de ervaring met schrijvers van grooteren naam dan Posner nog niet iedermans werk is. Dit moet hem als een verdienste worden aan-

gerekend. De verdeeling van de hoofdstukken in vele onderdeelen met typeerende bovenschriften accentueert de overzichtelijkheid van de verschillende „steps”; de illustraties helpen over de laatste sporen van onzekerheid heen.

Of de geboden kennis inderdaad voldoende is om behalve aan de slijmvlies injectie zich meteen ook maar aan de diverse soorten van „block-anesthesia” te wagen; of er behalve de manipulaties ook nog niet wat meer *inzicht* noodig is met het oog op de mogelijke complicaties en gevaren aan de infraorbitaal-, tuber- en mandibulaire injectie verbonden, daarover heeft de auteur zich kennelijk het hoofd niet gebroken. Slechts terloops vermeldt hij de gevolgen van een verkeerde techniek.

B.v. bij de tuber-injectie op blz. 104 vinden wij deze welhaast laconieke passage: „It must be kept clearly in mind that if the point „of the needle leaves the bone, there is danger of entering the ptery- „goid plexus of veins in the immediate vicinity, with a resulting he- „matoma. If the operator has been working with sterile equipment „the swelling will disappear in a few days. Application of ice packs will tend to relieve the condition.”

Maar „what about” indien de equipment nu eens niet heelemaal steriel is of tijdens de injectie mogelijk geïnfecteerd wordt?

Het is noch voor den patient, noch voor den operator te hopen, dat zij met die complicaties eerst persoonlijk kennis moeten maken, alvorens de ernst van dergelijke gevallen den laatstgenoemde uithoofde van gebrek aan studie, helder voor den geest staat!

Ook uit den omvang van het thema: napijn (één pagina!) blijkt, dat de schrijver inzake de verantwoordelijkheid van den locale anaestheticus zijn taak te licht heeft opgevat. Hij heeft zodoende de Local Anesthesia wel wat al te veel „vereenvoudigd”.

B.

Atlas der Mundkrankheiten door Prof. Dr. Hans Mor al und Prof. Dr. Walter Dribboes. Leipzig. Verslag F. C. W. Vogel 1924.

Dit werk te mogen aankondigen is een onverdeeld genoegen, omdat het op zeer gelukkige wijze een hiaat aanvult in onze literatuur, door in 453, grootendeels gekleurde afbeeldingen een inzicht te geven in de verschillende mondziekten.

De samenwerking tusschen Mondarts en Dermatoloog heeft een zeer gunstig resultaat tot gevolg gehad, terwijl de uitgever klaarblijkelijk geen moeite heeft gespaard om de afbeeldingen tot haar recht te doen komen.

Voor het meerendeel zijn fotografiën gebruikt, waar dit niet mogelijk was, zijn deze vervangen door teekeningen.

Het werk is verdeeld in 7 hoofdstukken, zoodat de verschillende aandoeningen van den mond op systematische wijze worden behandeld. Wij kunnen iederen tandarts aanbevelen zich dit Standaardwerk aan te schaffen, daar het juist voor den practicus die in eigen praktijk deze ziekteverschijnselen slechts zelden ziet, van groot belang is een betrouwbaar boek te bezitten waarin een en ander is na te slaan.

NORD.